

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

F. Baptiste Ma[n]tuani Carmelitæ Theologi: Elegia de Sa[n]ctitate Ieiunii quadragesimalis

Baptista <Mantuanus>

[Köln, 1505

VD16 S 7260

[Text]

urn:nbn:de:hbz:466:1-30556

Elegia de sanctitate ieiunii quadragesimalis,

Am cineres adsunt. adsunt ieiunia uerni
Temporis: & madidis flēs Metanōea genis.
Nūc opus o Comites sensū cohibere fluētē

Atq; bonos mores iusticiamq; sequi.

Hactenus oppressa clauum ratione uoluptas

Rexit: & ad stygias ire coegit aquas.

Nos dedit in prædam Dominis crudelibus Orci;

Vendit inferno pectora nostra loui.

Hac duce nos olidis laruæ infixere cloacis:

Et sibi nos diræ prostituere Canes.

Illudere malæ nobis obscœnius Vmbra

Bacchus: & ad fraudes ingeniosa Venus.

Et Genius pingui gradiens distentus Omaso:

Cui comes est omnis desidis aula Gulæ.

Ebrietas: sopor: ingluuies: petulantia: risus

Scurrilitas: nugæ: desidiofa quies.

Hinc genus accepit mollis lasciua: uultu

Blandula: circeis insidiosa dolis.

Hæc tenuit sceptrum postq̄ titanius axis

Applicuit Cephei frigida regna senis.

Sed mirum est animos quando facit ille seueros:

Cur leuitas isto tempore tanta potest.

Nec tamen id mirum. seruant qui sidera tradunt

Hinc etiam Birias nascier atq; Dauos.

Nunc opus est Comites sensum cohibere fluentem;

Atq; bonos mores iusticiamq; sequi.
Mille modis tactum rapuit lasciuia & aures.
Linguam mille modis: lumina mille modis.
Quid nisi lasciuum resonant spectacula noctis?
Comicaq; in mores fabula nata pios?
Quid moduli dulces: quid personata iuuentus?
Quid lyra? quid phrygio tibia blanda sono?
Mimorumq; reges mixti lurconibus: inter
Spumantes pateras uiscereasq; dapes.
Quid choreæ poscunt nisi conculcare pudorem?
Et uitio uires auxiliumq; dare?
Viuerē in his tenebris scelus est immane: furorq;
Vel lethæa grauis quem facit unda sopor.
Ebria mens oblita sui per lustra ferarum
Fertur: in immunda sordida dormit humo.
Nec minus insanit: q̄ si uir nobilis ortus
Classibus e primis: per fora nudus eat.
Per fora nudus eat: iaceatq; in puluere: toto
Corpore: & obsceno perlinat ora luto.
Perlinat ora luto: iaculansq; per aera saxa
Seria tractantes non finat ire uiros.
Nunc opus est Comites sensum cohibere furētem.
Et terricas leges consiliumq; sequi.
Omnia quæ confert oblectamenta uoluptas
Præcipiti cursu fluminis instar eunt.
Semper abit uelox: nec habet retinacula tempus:

Et uolueri fugiunt mobilitate dies.
Disce quid hic possit sperari optabile; quando
Nasci pœna: labor uiuere: triste mori
Quid sit forma docent uiolæ: rosa: lilia: quorum
Imbecilla ætas tam breue tempus habet.
Aurea cæsaries sordescet: & uiuida quondam
Splendidaq; in rugas contrahet ora cutis.
Pro candore subit pallor. uicina ¹¹ ætus
Corpus aternalí polluit omne situ.
Conficiunt oculos lachrymis stillantibus anni;
Et ueniens reddit lumina torua dies,
Lumina Lucifero nunc æmula: lumina flammis
Quæ faciunt hominum feruere corda suis.
Qualia quæ Turnum quæ corripuere Lœandrum;
Pelidem: Eneam: Demophoonra: Parim.
Quid leuibus uentis: quid inani fidimus umbræ?
Perperibus: si uis fidere: fide bonis.
Nunc opus o Comites sensum cohibere fluentem;
Atq; bonos mores iusticiamq; sequi.
Tandem canus homo uitæ oneratus & annis
In tumulum uita deficiente ruit
Sæpius ante diem dum florida uiuitur ætas
In cineres atros prima iuuenta redit.
Id modo significant conspersi puluere crines:
Dictaq; cum sacro puluere uerba nouem.
Vita: licet uiueat; semper contermina fato est;

Et spaci superest inter utrunq; nihil.
Qui sapit: & qui non: qui seruit & imperat: æqua
Et miser & felix: conditione cadunt.
Nunc opus o Comites sensum cohibere fluentem
Atq; bonos mores iusticiamq; sequi.
Iam cineres adsunt: adsunt ieiunia verni
Temporis: & madidis flens Metanœa genis.
Hæc est illa uetus simplex & casta parentum
Quæ in terris mundo uita recente fuit.
Nam neq; tunc hominî cæsis animantibus uti
Fas erat. arboreis frugibus usus erat.
Quod pirus & malus: quod habebat aquatica Lotos
Quod Rubus: illius temporis esca fuit.
Per dumeta greges ibant impune per arua.
Vellere & uberibus se redimebat ouis.
Non erat ingluuies tanto saturanda labore:
Omnis erat sumptu splendida mensa leui.
Nec domini seruis prandebant Lautius. unas
Terrigenis epulas una ferebat humus.
Talia mandabat Samius conuiuia poni
Contentus uitæ simplicitate senex.
Talia Saturnus: quid dicitur aurea quondam
Sæcula: & innocuos instituisse dies.
Hæc igitur nobis uita est reuocanda quotannis.
Quæ premat affectum: luxuriamq; domet.
Nunc opus est Comites sensum cohibere fluentem

Atq; bonas leges iusticiamq; sequi.
Moribus obscœnis totiens offendimus ipsum
Aetheris a summo qui tonat axe Deum.
Qui statuit maria & terras & sidera: tanto
Ordine cœlestes qui facit ire polos
Qui fuit: est: & erit sine fine & origine: tanti
Diligit humanum qui pietate genus.
Qui fuit in terris olim sub imagine nostra
Visus: ut ad cœli nos animaret opes.
Et quia nos fieri superos propensius optat:
Si quod obest uotis talibus odit opus.
Nostra autem uotis dementia talibus obstat:
Et qui cæca facit pectora nostra furor.
Hæc sunt illa igitur quæ tam uehementer acerbant
Numina facturæ tam studiola suæ.
Inde fit ut quotiens homines delinquere cernunt:
Cœlicolas animo fama sit esse graui.
Omnia tristantur cœlestia regna: tonantem
Cum lædi offensa religione uident.
Et natura docet Diui quid mente uoluent
Cum cernunt spreto nos dare terga Deo.
Tunc etenim pictor diuis lugubria fingit
Ora. genas humiles: triste supercilium.
Tum stygii manes lethæaq; numina gaudent:
Et celebrant festos in Phlegethonte dies.
Cerberus exultans minus est uenientibus asper:

Et minus horrífico mugit ad antra sonos
Iam Cíneres adsunt:adsunt ieiunia uerni
Temporis:&madidís flens Merancea genís
His corrupta bonís mens instauranda duobus.
His medicamentis restituenda salus.
Multa pudicitiam soluunt obsonia:multo.
Fit sensus petulans:& sine lege mero.
Pauperies aufert quod fert opulentia.parco
Atq; rudi improbitas est abolenda cibo.
At quæ luxus iners peperit mala gaudia:franget
Dícta peregríno quæ Merancea sono est.
Hæc igitur nostris duo quæ contraria morbis
Omne fugant: si sint continuata nefas.
Qui gemit:& luget:sceleris quem poenitet:omnes
Ad ueniam superos prouocat atq; Deum.
Rex solymum. Dauid fuerat qui factus adulter
Nequitiam tali lauit in amne suam.
Sic sua piscator sepelisse piacula Petrus
Dicitur:& quassam restituísse ratem.
Post stephani lapides famosaq; crimina Paulus
Taliter ex imo uenit in astra solo.
Nunc opus o Comites sensum cohibere fluentem:
Atq; bonas leges:consiliumq; sequi.
Et nunc tempus adest renouandis utile rebus:
Quando humus in fruges incipit ire nouas.
Iam discessit hyems inimica feracibus aruis:
a iiii

Libera discussa iam fuit unda gelu,
Iam rediit Progne. iam sunt de prole Palumbes
Sollicitæ: uenerem iam meditantur aues,
Incipiunt natis thalamos componere: cunas
Texere: & aerias ædificare domos.
Inflamantur: amant: & uoce fatentur amorem:
Ac passim dulci garritate sonant,
Rusticus ad cantus aures accommodat istos
Dum colit: & putrem uomere scindit humum,
Vomere scindit humum. spargitq; legumine cãpos:
Vnde sequens alias colligat annus opes,
Nunc renouât plumas uolucres: coluberq; ueternũ
Exiit aspirans ad iuuenile decus,
Primo igitur Comites reparantur ut omnia uere:
Et natura suum tota recentat opus:
Sic animi probitas est instauranda: uetustas
Sordida tollenda est: & cariota cutis.
Nunc opus o Comites sensum cohibere furentem:
Nostraq; diuino subdere colla iugo,

F I N I S.

¶ Supplicatio ad beatissimã uirginẽ Mariam.
Gloria terrarum: Cœli: Regina: Tonantis
Mater: in humanis portus & aura malis,
Cum peccata miser tristi mea mente reuoluo
Hiscere conspectus me pudet ante tuos.
Nam tu labe cares omni. tu mundior auro